

Parçada Anlam - 4 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. Çocuk, oyun oynarken yaşam hakkında pek çok şey öğrenir ve türlü deneyimler kazanır. Özellikle de oyuncaklarını kendisi yaparken ve arkadaşlarıyla paylaşırken yaşamın pek çok ayrıntısını öğrenir. Oyuncaklarını üretirken emeği; arkadaşlarıyla oynarken insan ilişkilerini, insanların karakterini ve sorunlara çözüm bulmayı öğrenir. Dolayısıyla oyun, çocukların yaşamla ilgili tecrübeler kazandığı bir okuldur.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyun, çocuk eğitiminde en önemli unsurdur.
- B) Oyun oynamak, çocuğun hayatı tanımasını sağlar.
- C) Oyun, çocuklara paylaşma duygusunu kazandırır.
- D) Oyuncaklar çocukların güven duygusunu geliştirir.

2. Günaydın tavuklar, horozlar!
Artık memnunum yaşamaktan
Sabah erken kalktığım zaman
Siz varsınız;
Gündüz, işim var, arkadaşlarım,
Gece, yıldızlar var, karım var,
Günaydın tavuklar, horozlar!

Bu dörtlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşama sevinci
- B) Dostluğa özlem
- C) Aile sevgisi
- D) Hayvan sevgisi

3. Burası, her tarafında su kanalları bulunan bir ülke. Çünkü ülke topraklarının dörtte biri su seviyesinin altında. Burada çok fazla yel değirmeni var. Bunlar, toprakları su baskınından korumak için kullanılıyor. Yani bizim bildiğimiz gibi buğday ve tahıl öğütmek için değil. Küçük küçük köprüleri ve etraftaki sevimli evleri geçerek yel değirmenlerine ulaşmaya çalışıyoruz. Biz yel değirmenlerine yaklaştıkça değirmenlerin pervaneleri hareketlenmeye başlıyor. Bu bölgenin epey rüzgârlı olduğunu söylemeliyim. Hafif bir uğultu rüzgâra karışıyor.

Bu parçada sözü edilen ülkede yel değirmenlerinin kullanım amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buğday ve tahıl öğütmek
- B) Su baskınlarını önlemek
- C) Rüzgârın etkisini azaltmak
- D) Göletleri kurutmak

4. Ana dilimizin her sözcüğü bize farklı bir tat verir. “Sevgili, biricik, yeşil, duygu, şiir” sözcükleri ne kadar tatlıdır! “Güç, kuvvet, kudret” sözcüklerinde sanki bir güç gizlidir. “Aslan, kaplan, kartal”da sanki bir yücelik vardır. “Kuş”ta kuşun civıltısını, “yılan”da yılanın yerde sürünüşünü, “toprak”ta toprağın katılığına duyarız. “Gülümsemek”te gülümseyişin tatlılığı, “düşünmek”te düşüncenin derinliği var gibidir. Her biri ayrı bir tat, ayrı bir güzelliştir.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüklerin Tadı
- B) Dil ve Kültür
- C) Sözcüklerin Anlamları
- D) Dilin Gelişimi

5. Bilimin temeli, bilgidir. “Bilgi”nin yayılması ise ancak kitapla mümkündür. Eskiden kitaplar elle yazılırdı. Bu nedenle kitap okuyanların sayısı çok azdı. Bilgi sınırlı olunca bilimsel gelişmeler de sınırlı kalıyordu. 15. yüzyılın ortalarında matbaa icat edilince bilimde birdenbire büyük bir gelişme oldu. Kitaplar aracılığıyla bilgiler binlerce insana ulaşmaya başladı. Dünya yeni bir aydınlanma çağına girdi.

Bu parçaya göre dünyanın yeni bir aydınlanma çağına girmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitapların el yazısıyla çoğaltılmaya başlanması
- B) İnsanlara kitap okuma sevgisinin aşılması
- C) Büyük bilim adamlarının yetişmesi
- D) Matbaanın icat edilmesi

6. Bazı yörelerde yeni evlenen çiftlere “bindallı kilimi” hediye edilir. Kilimin içindeki dörtgen ve altıgenlerden oluşan şekillerin dörtgen motifleri, yeni evlenen çiftlerin anne ve babalarını; altıgen motifleri ise bu çiftlerin çocuklarını, torunlarını ve onlardan gelecek nesilleri simgeler. Kilimin ortasındaki bağlantı motifleri ise iki ailenin birleştiğini gösterir. Böylece yeni evlenen çiftlerin “bin dal” ile hayata kök salacağı vurgulanır.

Bu parçada “bindallı kilimleri”yle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kilimde geometrik şekiller kullanıldığına
- B) Motiflerinin gerçek hayattaki bazı durumları temsil ettiğine
- C) Motiflerinin yöreden yöreye farklılık gösterdiğine
- D) Yeni evlenen çiftlere armağan edildiğine

Parçada Anlam - 4 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

7. Sanatımızda doğanın önemli bir yer tuttuğunu gösteren pek çok örnek vardır. Bunlardan biri de kuşlar. Kuş motifleri yüzyıllar boyunca mimarimizin ve çeşitli el sanatlarımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Ayrıca pek çok caminin, türbenin, köprüünün dış duvarında taştan kuş evleri yapılmıştır. Bu küçük evlere kuşların yuva yapması sağlanarak hem korunmaları hem de mimarinin yaşayan bir parçası olmaları amaçlanmıştır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kuş motiflerinin mimaride önemli bir yer tuttuğuna
B) Sanat eserlerinde doğadan izler bulunduğuna
C) Yapıların dış duvarına yapılan kuş evleriyle kuşların korunmasının da amaçlandığına
D) Sanatın gelişmesinde tabiattaki varlıkların önemli bir payı olduğuna

8. Yazar, hayatı boyunca kendi iç dünyasında yaşadı. Her zaman kendisi olmayı, iç huzurunu korumayı başardı. Başkalarının, özellikle de kaba insanların kendisinden beklentilerine hiç aldırış etmedi. Daima sade, gerçek ve samimi olan şeyleri sevdi. Eserleri aracılığıyla başkalarına da sadeliği öğretti.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kaba insanları umursamadığı
B) Davranışlarında tutarlı olduğu
C) Kendini beğenmiş biri olduğu
D) Yalın ve içten olmayı sevdiği

9. Ağlamak -sanılanın aksine- çaresizliğin, zayıflığın, güçsüzlüğün göstergesi değildir. Garip gelecek belki ama ben ne zaman ağlayan birini görsem içim gerçekten acısa dahi bir miktar da sevinirim. Çünkü ağlamayı yani üzülmeyi becerebilen kişi, bir insanda bulunması gereken tüm iyi duygulara sahiptir: Yumuşak kalplidir, duygu yoksunu değildir, insan niteliğini yitirmemiştir...

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yumuşak kalpli insanların sayısı gün geçtikçe azalmaktadır.
B) Ağlayabilen insan, insani duygularını kaybetmemiş demektir.
C) Ağlayabilmek, bir insanda bulunması gereken en önemli özelliktir.
D) Yalnızca çaresiz ve güçsüz insanlar bir zorlukla karşılaşınca ağlar.

10. Doğanın en önemli bileşeni, yeşil örtü yani bitkiler dünyasıdır. Bu düşünceden hareketle bitkileri tanımanın, onlarla dost olmanın ve onları insanlara sevdirmenin en büyük hayır işlerinden biri olacağını düşündüm ve bu botanik bahçesini kurdum. Bu bahçeyle, insanlara bitkilerin dünyasını tanıtmaya ve onları bitkiler konusunda bilinçlendirmeye çalışıyoruz.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Botanik bahçeniz ne zaman kuruldu ve nasıl büyüdü?
B) Bitkiler için çok emek harcıyorsunuz musunuz?
C) Bu botanik bahçesini niçin kurdunuz?
D) İnsanlara doğa sevgisi kazandırmak için neler yapılmalıdır?

11 ve 12. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Türküler, halkın sözlü geleneğinde oluşmuş ürünlerdir. Çağdan çağa, bölgeden bölgeye içeriğinde ve biçiminde değişiklik olabilir. Belli bir ezgiyle söylenir. Türkülerde toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren sosyal olaylara yer verilebileceği gibi şahısların yaşadığı duygulara da yer verilebilir. Başlangıçta söyleyeni belli olan ancak zamanla asıl sahipleri unutulduğu için halkın malı olan bu ürünler, halkın dilinde dolaşa dolaşa farklı coğrafyalara yayılır. Onların oluşmasında ve yayılmasında saz şairlerinin büyük emekleri vardır. Saz şairi (âşık) toplumda gördüğü, işittiği ya da yaşadığı olayları yeteneği ölçüsünde saz eşliğinde dile getirir, toplumun beğenisine sunar. Türküleri oluştururken halkın konuştuğu Türkçeyi kullanır. Unutulan, günümüzde kullanılmayan pek çok kelime, türkülerde canlılığını korur.

11. **Bu parçaya göre türkülerin oluşumunda katkı sağlayan kişiler aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Saz şairleri
B) Toplumun ileri gelenleri
C) Yaşlı bilgeler
D) Halkın seçtiği kişiler

12. **Bu parçada türkülerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

- A) Toplumsal olayların ve kişisel duyguların konu edildiğine
B) Halk diliyle oluşturulduğuna
C) Saz eşliğinde söylendiğine
D) Konularına göre farklı isimlerle anıldığına

